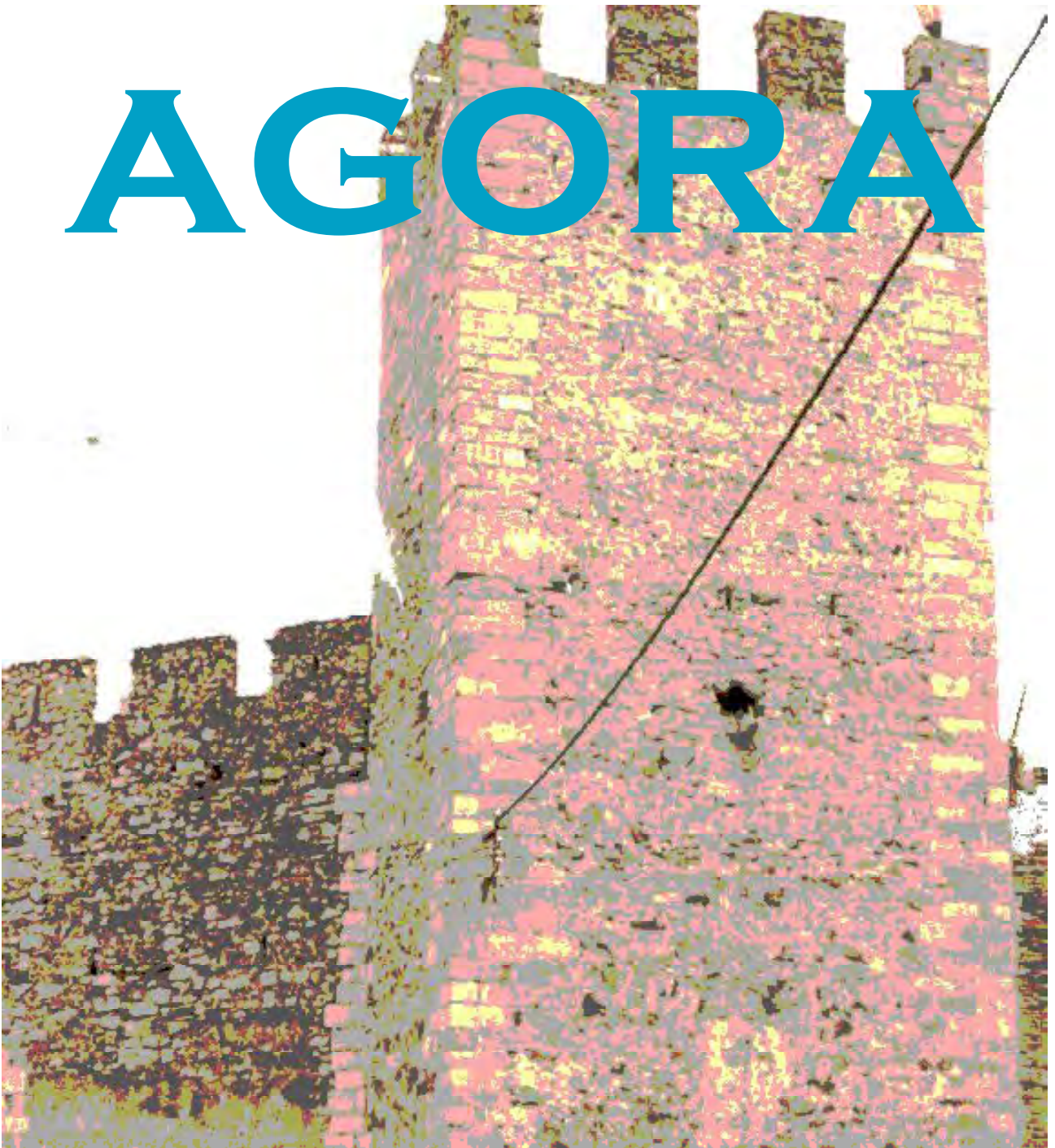

AGORA

FORTIFICACIONS I DEFENSES

En aquest número de la revista *Podall* dediquem l'Àgora als sistemes defensius urbans medievals del Camp de Tarragona i la Conca de Barberà, conscients de la importància que representen en l'actualitat com a patrimoni artístic, però també com elements identificatius i recurs turístic. Els castells, muralles i torres s'edificaren en temps de guerra per a protegir-se dels enemics, defensar un territori, protegir als seus habitants i simbolitzar el poder. Sempre en relació a les tècniques constructives de l'època, armanent i disponibilitat de recursos. La situació geogràfica (comunicacions i orografia) condicionà la seva ubicació i funcionalitat, que a banda de la militar cal recordar la de control de pas de persones i mercaderies, facilitant així el cobrament d'impostos o evitant l'entrada d'individus que poguessin propagar malalties, per això els hospitals de pobres s'edificaven en els ravals, fora el cercle murat.

Els dos primers articles són històrics a mans de dos medievalistes, Jordi Morelló Baget documenta la construcció de les defenses de les viles i ciutats del Camp de Tarragona i Jaume Felip Sánchez les de Montblanc i Sarraí, a banda de datar-les, ens expliquen el seu origen i finançament. Segueix el treball de Laura Aluja sobre la pèrdua d'eficàcia dels murs de tàpia de Montblanc davant l'artilleria moderna i l'ús de les torres i muralles com a habitatge en el segle XVIII i XIX (en base a bibliografia). L'autora arriba fins als nostres dies amb la restauració del recinte a partir de la declaració del nucli històric com a monument el 1947, les importants inversions de l'Estat en els anys següents, amb la figura cabdal del delegat local Maties Solé Maseras. Sense la seva dedicació la fisonomia de la vila no seria la mateixa, finalment Aluja exposa la destinació de les torres rehabilitades. El darrer treball és de Josep M. Grau i versa sobre les fonts documentals existents per a documentar les intervencions fetes en el patrimoni, unes dades bàsiques, no sols pels historiadors de l'art sinó per als arqueòlegs i arquitectes. Si el turisme és un element de riquesa i de cultura, les fortificacions estudiades esdevenen un reclam de primer ordre, prova d'això són les festes medievals que s'hi celebren. Les administracions públiques tenen el deure de preservar-les i evitar la seva degradació, fet que no sempre han aconseguit, esperem que aquest dossier ajudi a sensibilitzar als tècnics i polítics de la importància de la seva conservació.